

Bảo vệ Sức khỏe và Công việc của bạn trước dịch cúm gia cầm

Cầm nang Hành động
cho nông dân và người chăn nuôi gia cầm

Tsuyoshi Kawakami
Laddawalaya Ratananakorn

Dự án Phòng chống cúm cho người và gia cầm tại nơi làm việc (Thái Lan)
Văn phòng Tiểu vùng Đông Á

Bảo vệ Sức khỏe và Công việc của bạn trước dịch cúm gia cầm

Cẩm nang hành động
cho nông dân và người chăn nuôi gia cầm

Tsuyoshi Kawakami
Laddawalaya Ratananakorn

Bản quyền © Tổ chức Lao động Quốc tế 2009
Xuất bản lần thứ nhất 2009

Ấn phẩm của Tổ chức Lao động Quốc tế được hưởng qui chế bản quyền theo nghị định thư số 2 của Công ước Bản quyền toàn cầu. Tuy nhiên một số trích đoạn ngắn có thể được sử dụng mà không cần xin phép với điều kiện phải nêu rõ nguồn trích dẫn. Mọi hoạt động tái bản hoặc dịch thuật các ấn phẩm này đều phải được phép của phòng Xuất bản (Quyền và Giấy phép) của Văn phòng Lao động Quốc tế, CH – 1211 Geneva 22, Thụy Sĩ hoặc qua email: pubdroit@ilo.org. Văn phòng Lao động Quốc tế sẵn sàng tiếp nhận các yêu cầu cấp phép.

Các thư viện, các viện nghiên cứu và các tổ chức khác có đăng ký với Cơ quan Cấp phép bản quyền tại Vương Quốc Anh, 90 Tottenham Court Road, London W1T 4LP [Fax: (+44) (0)20 7631 5500; email: cla@cla.co.uk], với Trung tâm Bản quyền tại Mỹ, 222 Rosewood Drive, Danvers, MA 01923 [Fax: (+1) (978) 750 4470; email: info@copyright.com], hoặc Các Tổ chức Cấp phép Xuất bản ở các quốc gia khác, có thể photocopy lại các ấn phẩm này theo đúng mục đích nêu trong giấy phép đã được cấp.

Kawakami, Tsuyoshi; Laddawalaya, Ratananakorn

Bảo vệ Sức khỏe và Công việc của bạn trước dịch cúm gia cầm: cầm nang hành động cho nông dân/người chăn nuôi gia cầm/Tsuyoshi Kawakami và Laddawalaya Ratananakorn; Dự án Phòng chống Cúm cho Người và Gia cầm tại Nơi làm việc (Thái Lan), ILO Văn phòng Tiểu vùng Đông Á; Cục Phát triển Chăn nuôi, Bộ Nông nghiệp và Hợp tác – Bangkok: ILO, 2009

24 p.

ISBN: 9789221219521; 9789221219538 (pdf)

ILO Văn phòng Tiểu vùng Đông Á, Dự án Phòng chống Cúm cho Người và Gia cầm tại Nơi làm việc (Thái Lan), Bộ Nông nghiệp và Hợp tác, Cục Phát triển Chăn nuôi

sổ tay giảng viên / sức khỏe nghề nghiệp / an toàn nghề nghiệp / bệnh nghề nghiệp / bệnh nhiễm khuẩn / bản kiểm định

13.04.2

ILO Cataloguing in Publication Data

Các chức danh được sử dụng trong các ấn phẩm của ILO tuân thủ qui định của Liên Hiệp Quốc và cách trình bày tài liệu này không nhằm thể hiện bất cứ quan điểm nào của Văn phòng Tổ chức Lao động Quốc tế về tình hình pháp luật, về đất đai, lãnh thổ hoặc nhà chức trách của bất kỳ quốc gia nào, đồng thời cũng không ấn định phạm vi về ranh giới nào.

Các tác giả chịu trách nhiệm hoàn toàn về quan điểm thể hiện trong các bài viết có ký tên, các nghiên cứu và trong các tài liệu khác. Việc xuất bản tài liệu không bao hàm việc Văn phòng Tổ chức Lao động Quốc tế chấp nhận các luận điểm thể hiện trong đó.

Việc dẫn chứng về tên công ty, sản phẩm thương mại và quy trình không bao hàm sự chấp thuận của Văn phòng Tổ chức Lao động Thế giới. Đồng thời việc không nêu tên công ty, sản phẩm thương mại hoặc quy trình không mang ý nghĩa là Văn phòng Tổ chức Lao động Thế giới không chấp nhận chúng.

Các ấn phẩm của ILO có ở các hiệu sách lớn hoặc Văn phòng ILO tại nhiều quốc gia, hoặc trực tiếp tại Văn phòng Tổ chức Lao động Thế giới, CH-1211 Geneva 22, Thụy Sĩ, Văn phòng Tiểu khu vực Châu Á và Thái Bình Dương, Tầng 11th, Tòa nhà Liên Hiệp Quốc, Rajdamnern Nok Avenue, Bangkok 10200, Thailand, hoặc qua email: bangkok@ilo.org. Tất cả ấn phẩm mới đều miễn phí ở các địa chỉ trên, hoặc qua email: pubvente@ilo.org

Truy cập tại trang web : www.ilo.org/publns or www.ilo.org/asia.

Printed in Thailand

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
Lời nói đầu	5
Bản kiểm định hành động	6
Điểm kiểm định số 1 : Thu thập thông tin về cúm gia cầm để bảo vệ sức khỏe của bạn	15
Điểm kiểm định số 2 : Quản lý gia cầm an toàn	17
Điểm kiểm định số 3 : Sử dụng các biện pháp an toàn trong giết mổ gia cầm	19
Điểm kiểm định số 4 : Thực hiện các phương thức tiêu hủy gia cầm và xử lý chất thải hợp vệ sinh	21
Điểm kiểm định số 5 : Thông báo dịch bệnh khẩn cấp	23
Phụ lục 1 : Nguồn thông tin	25

LỜI NÓI ĐẦU

Sự bùng nổ của dịch cúm gia cầm và diễn biến liên tục của các trường hợp lây nhiễm khiến cả thế giới phải quan tâm. Tổ chức Lao động thế giới (ILO), nhận thức được tầm quan trọng trong việc chuẩn bị cho tất cả các ngành để đối phó với đại dịch cúm ở người và gia cầm, đã khởi động một dự án thí điểm với tên là “Dự án Phòng chống Cúm cho Người và Gia cầm tại Nơi làm việc (Thái Lan)”. Dự án được tài trợ bởi nguồn quỹ của Liên Hiệp Quốc cho các hoạt động phòng chống cúm.

Một trong những hoạt động chính của dự án nhằm phát triển tài liệu đào tạo để đẩy mạnh việc thực hành an toàn tại nơi làm việc. Tài liệu đào tạo này là sản phẩm của hàng loạt các chuyến thực địa nhằm tìm kiếm các điển hình tốt trong phòng chống cúm ở người và gia cầm, được kiểm định và tham khảo qua các Bộ Lao động và Y tế Công cộng, Nông nghiệp và Hợp tác, FAO, WHO, UNSIC (Hệ thống kiểm soát cúm của Liên Hiệp Quốc) và các tổ chức khác của Liên Hiệp Quốc. Các cuộc thực địa trên đã hình thành cơ sở cho việc minh họa và nội dung của tài liệu đào tạo.

Đây là cuốn cẩm nang thiết thực và thân thiện cho người sử dụng, trong đó có cung cấp một Bản kiểm định hành động với nhiều cách dự phòng khác nhau bao gồm cả lời giải thích và hình ảnh minh họa. Phương pháp đào tạo cùng tham gia độc đáo của ILO, Chương trình Phát Triển Tình Làng Nghĩa Xóm Để Cải Thiện Điều Kiện Làm Việc (WIND), Cải Thiện Điều Kiện Làm Việc Tại Các Xí Nghiệp Nhỏ (WISE), được dùng để nâng cao sự hiểu biết và khuyến khích thay đổi hành vi của đối tượng được tác động.

Phạm vi của cẩm nang đào tạo và bản kiểm định trong dự án sẽ không giới hạn ở Thái Lan mà chúng sẽ đáp ứng như một mô hình có thể điều chỉnh cho phù hợp với bối cảnh của các quốc gia khác nhau và cần phải nâng cao hơn nữa kế hoạch đối phó với dịch cúm gia cầm.

Nhóm thực hiện dự án tại ILO và TS.Laddawalaya Ratananakorn, Cục Phát triển Chăn nuôi, Bộ Nông nghiệp và Hợp tác, Thái Lan đã chuẩn bị nguyên bản, bản kiểm định hành động và giám sát việc phát triển các nội dung minh họa. Nhóm bao gồm : TS.Tsuyoshi Kawakami, Chuyên viên cao cấp An toàn và Sức khỏe Nghề nghiệp của ILO, Văn phòng Tiểu vùng Đông Á, Bà Duanne Pupiputt và Bà Suttida Chaikitsakol, các điều phối viên dự án quốc gia; và Bà Monrudee Sucharitakul, Thư ký dự án. Chúng tôi rất biết ơn Ông Donato Kiniger-Passigle, Chuyên gia cao cấp chương trình CRISIS của ILO ở Geneva và Bà Jittima, cán bộ ILO, Văn phòng Tiểu vùng Đông Á, đã đóng góp cho chúng tôi ý kiến quý báu.

ILO xin bày tỏ sự tri ân đối với tất cả những người đã đóng góp cho sự phát triển của quyển cẩm nang và bản kiểm định hành động. Hy vọng rằng tài liệu đào tạo này sẽ giúp cải thiện điều kiện làm việc của người công nhân cũng như nông dân để ngăn chặn dịch cúm gia cầm.

Bill Salter
Giám đốc
Văn phòng Tiểu vùng Đông Á
Bangkok, Thái Lan
Tháng giêng 2009

Cúm Gia cầm

BẢN KIỂM ĐỊNH HÀNH ĐỘNG cải thiện việc chuẩn bị của bạn đối phó với cúm gia cầm

CÁCH SỬ DỤNG BẢN KIỂM ĐỊNH

1. Đọc kỹ mỗi đề mục. Tìm các biện pháp để giải quyết. Nếu cần thiết có thể hỏi người quản lý hoặc công nhân tại doanh nghiệp.
2. Nếu cho rằng mục này không cần sửa đổi, đánh dấu vào ô “**Không**” dưới dòng “Bạn có đề nghị hành động gì không?”. Nếu bạn cho rằng cần có biện pháp thay đổi, đánh dấu “**Có**”. Sử dụng phần “**Ghi chú**” để mô tả biện pháp hoặc vị trí đề nghị sửa đổi.
3. Sau khi qua tất cả các đề mục, nhìn lại những đề mục mà bạn đã đánh dấu vào ô “**Có**”. Chọn vài đề mục mà bạn cho rằng quan trọng nhất. Đánh dấu “**Ưu tiên**” vào các đề mục này.
4. Trước khi hoàn tất, đảm bảo rằng bạn đã đánh dấu “**Không**” hoặc “**Có**” vào mỗi đề mục, và trong các đề mục đánh dấu “**Có**”, có vài đề mục được đánh dấu “**Ưu tiên**”.

I. Thu thập thông tin

1. Thu thập thông tin về cúm gia cầm từ cán bộ nông nghiệp, thú y hoặc y tế và từ TV hoặc radio.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

2. Chia sẻ thông tin được cập nhật với **mọi người trong** gia đình và hàng xóm.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

3. Dạy trẻ không **tiếp xúc và ăn thịt** gia cầm bệnh hoặc chết.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

II. Quản lý gia cầm an toàn

4. Rửa tay thật kỹ với xà phòng sau khi tiếp xúc gia cầm.

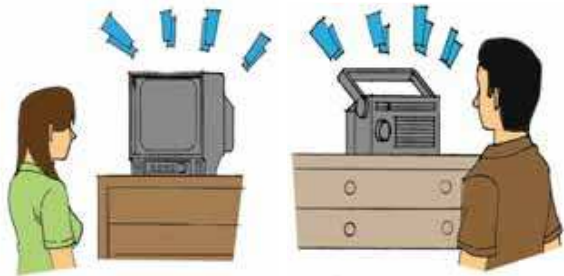
Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

5. Sử dụng các biện pháp an toàn sinh học cơ bản như làm chuồng trại, hàng rào che chắn để giảm nguy cơ lây nhiễm cúm gia cầm.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

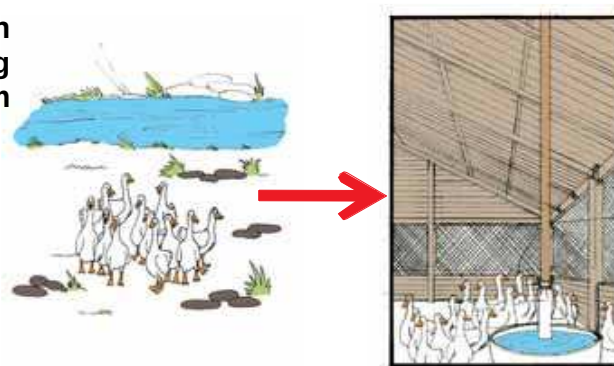
☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

.....

6. Vệ sinh, sát trùng chuồng, trại và dụng cụ kỹ lưỡng khi chuồng trống và trước khi nuôi đàn gia cầm mới.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

.....

7. Mang khẩu trang và găng tay thích hợp khi xử lý gia cầm nghi ngờ mang mầm bệnh.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

.....

8. cất giữ dụng cụ bảo hộ ở nơi hợp vệ sinh.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

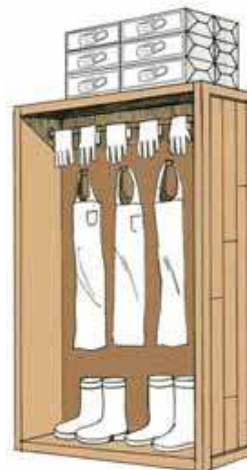
☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

.....

9. Mua gà vịt đã được kiểm định và có nguồn gốc rõ ràng, không mua khi không rõ nguồn gốc.

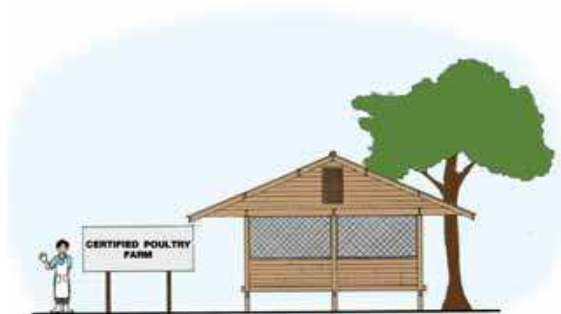
Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

10. Sau khi thăm gia cầm bị nhiễm bệnh, tắm rửa với xà phòng và thay quần áo sạch trước khi vào trang trại của bạn để ngăn ngừa lây truyền dịch bệnh.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

III. Giết mổ gia cầm an toàn

11. Chọn khu vực riêng để giết mổ và xẻ thịt gia cầm, không sử dụng nơi này cho mục đích khác.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

12. Rào chắn khu vực giết mổ để tránh súc vật, chim hoang hay côn trùng xâm nhập.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

13. Người chăn nuôi gia cầm cần liên tục thực hiện tốt vệ sinh cá nhân chẳng hạn rửa tay thường xuyên, tắm rửa trước và sau khi xử lý gia cầm, mang tạp dề, khẩu trang và giày ủng. Những dụng cụ này nên được giặt giữ hàng ngày.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

14. Trước khi giết mổ, quan sát gia cầm và tìm dấu hiệu cúm. Trong khi giết mổ nếu nghi ngờ gia cầm nhiễm cúm, loại bỏ xác gia cầm ngay bằng phương pháp hợp vệ sinh.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

15. Trong khi đang giết mổ, ngăn ngừa thịt gia cầm bị nhiễm từ chất thải của chúng, đặc biệt chất thải từ ruột.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

16. Sau khi giết mổ, quan sát thịt gia cầm để bảo đảm không bị dính chất thải. Nếu có, rửa thịt gia cầm bị nhiễm với nước chlorinated.

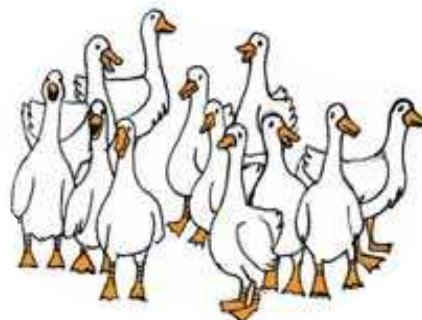
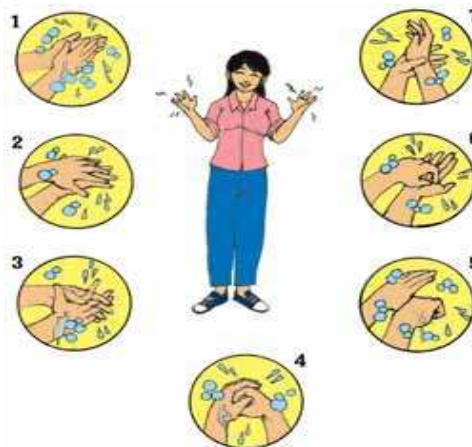
Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

17. Nơi giết mổ gia cầm cần được thông gió và đủ ánh sáng.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

18. Bề mặt của tường và nền nơi giết mổ nên sử dụng vật liệu không thấm nước để dễ lau chùi và tẩy uế.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

19. Trang bị thùng chứa đặc biệt để thu giữ gia cầm nhiễm bệnh và loại bỏ một cách hợp vệ sinh.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

20. Thường xuyên dọn dẹp và tẩy uế khu vực giết mổ và dụng cụ. Đảm bảo các dụng cụ này được cất giữ ở nơi kín đáo tránh các loài gặm nhấm và côn trùng.

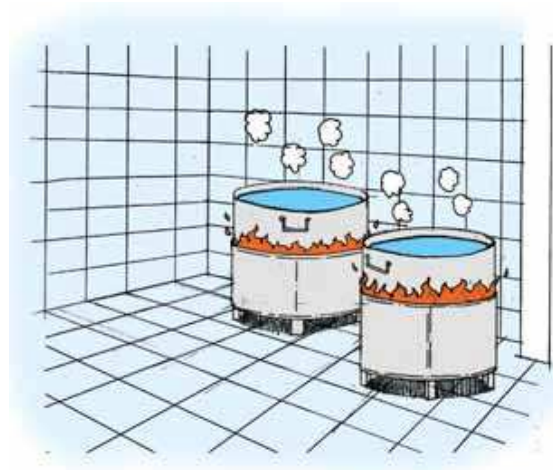
Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

IV. Quản lý chất thải gia cầm

21. Đốt hoặc chôn chất thải gia cầm sâu ít nhất 50 cm và sử dụng chất tẩy uế trước khi chôn và tẩy uế lại hố sau khi chôn xong.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

22. Chọn nơi chôn chất thải gia cầm cách xa sông rạch và những nguồn chứa nước khác. Nơi này nên được rào lại để chặn đường vào của chó, mèo...

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

23. Đảm bảo rằng những người liên quan đến việc tiêu hủy gia cầm và xử lý chất thải thực hiện tốt vệ sinh cá nhân chẳng hạn rửa tay, tắm rửa trước và sau khi làm việc, mang tạp dề, khẩu trang và giày ủng. Những dụng cụ này nên được giặt rửa hợp vệ sinh.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

VI. Báo cáo nhanh về bệnh

24. Biết dấu hiệu và triệu chứng của gia cầm nhiễm cúm.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

25. Quan sát gia cầm cẩn thận mỗi ngày để phát hiện sớm dấu hiệu của cúm gia cầm.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

26. Báo ngay với cán bộ địa phương khi trong vùng có gia cầm bệnh, chết hoặc nghi ngờ bệnh.

Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

27. Khi bạn hoặc người thân trong gia đình có triệu chứng sốt cao, ho, hắt hơi hoặc mệt mỏi, hỏi ý kiến bác sĩ hoặc đến ngay cơ sở y tế gần nhất.

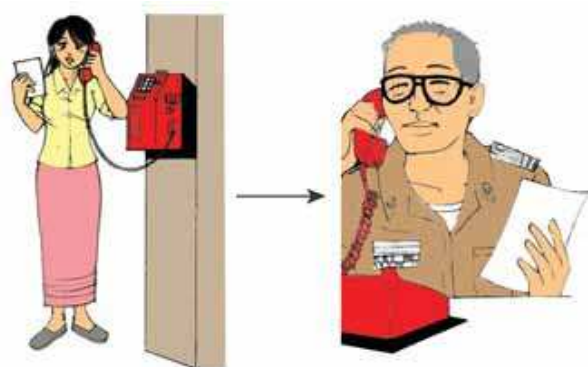
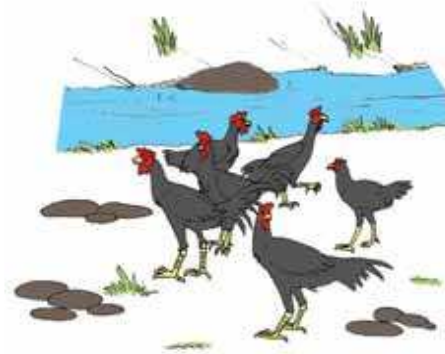
Bạn có đề nghị hành động gì không?

☐ Không

☐ Có ☐ Ưu tiên

Ghi chú:

.....

ĐIỂM KIỂM ĐỊNH SỐ 1

Thu thập thông tin về cúm gia cầm để bảo vệ sức khỏe của bạn

LỢI ÍCH CHO NÔNG DÂN/NGƯỜI CHĂN NUÔI BIỆN PHÁP THÚC ĐẨY SỰ HỢP TÁC

Nông dân và người chăn nuôi có thể bảo vệ sức khỏe của mình khi họ cập nhật những thông tin về cúm gia cầm. Cúm gia cầm là một loại bệnh của các loài chim, do virus gây ra và ít khi lây nhiễm sang người. Tuy vậy chúng có thể lây nhiễm cho người nếu như họ tiếp xúc quá gần gia cầm hoặc các chất thải như phân, xác chết, dịch cơ thể... Virus gây hại cho cả sức khỏe bạn và nguồn thu nhập từ việc mua bán gia cầm của bạn. Gia đình, láng giềng và khách hàng cũng có thể bị ảnh hưởng.

Kiến thức và biện pháp phòng chống cúm gia cầm ngày càng được nâng cao. Nhiều nông dân đang áp dụng các biện pháp thực tiễn, ít tốn kém để giảm nguy cơ lây nhiễm. Điều quan trọng là bạn phải biết chọn lựa đúng đắn các thông tin trong phòng chống cúm gia cầm. Thông tin này cung cấp cho bạn các ý tưởng thiết thực trong việc làm thế nào để cải thiện trại nuôi gia cầm của bạn đồng thời tự bảo vệ bản thân và gia đình khỏi cúm gia cầm.

CÁCH CẢI THIỆN

1. Đảm bảo rằng mọi người tại địa phương đều biết thông tin cơ bản về cúm gia cầm (Hình 1.2).
2. Liên lạc thường xuyên với cán bộ nông nghiệp, thú y hoặc y tế để thu thập thông tin mới nhất và các biện pháp phòng ngừa. Điều không kém phần quan trọng là phải nắm được tình hình cúm gia cầm tại địa phương và các vùng lân cận.
3. Chú ý xem tin tức trên TV, báo chí và radio về cúm gia cầm và những hướng dẫn cho nông dân.
4. Thảo luận các thông tin thu thập được với gia đình của bạn. Dạy con bạn tránh tiếp xúc với gia cầm bệnh, chết hoặc có nguy cơ lây nhiễm.

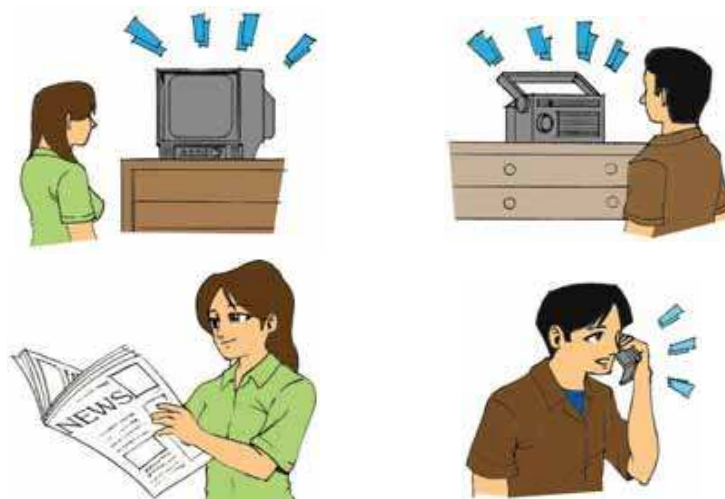
1. Chia sẻ thông tin với hàng xóm. Bạn cũng có thể tiếp nhận thông tin ở họ. Trao đổi thông tin về cúm gia cầm tại các cuộc họp địa phương nhằm duy trì sự chú ý của nông dân.
2. Học tập và chia sẻ từ các giải pháp tốt nhằm giảm nguy cơ nhiễm cúm gia cầm, chẳng hạn mang dụng cụ bảo hộ cá nhân và xử lý chất thải. Các giải pháp tốt và ít tốn kém này sẽ đặc biệt có ích, ví dụ việc rửa tay, che mũi, miệng khi ho và hắt hơi bằng khăn giấy hợp vệ sinh rồi cho vào dụng cụ chứa gần đây.

MỘT VÀI GỢI Ý

1. Tìm kiếm thông tin chính xác và mới nhất. Đừng tin vào những lời tán gẫu hoặc tin đồn. Nếu bạn nghi ngờ hoặc có thắc mắc hãy liên lạc với cán bộ nông nghiệp, thú y hoặc các cơ quan y tế để biết rõ thêm thông tin.
2. Tự chuẩn bị cho mình những gì phải làm khi cúm gia cầm lan rộng đến địa phương và vùng lân cận. Thu thập thông tin về các biện pháp hỗ trợ và bồi thường của chính quyền khi nông dân bị thiệt hại do cúm gia cầm.

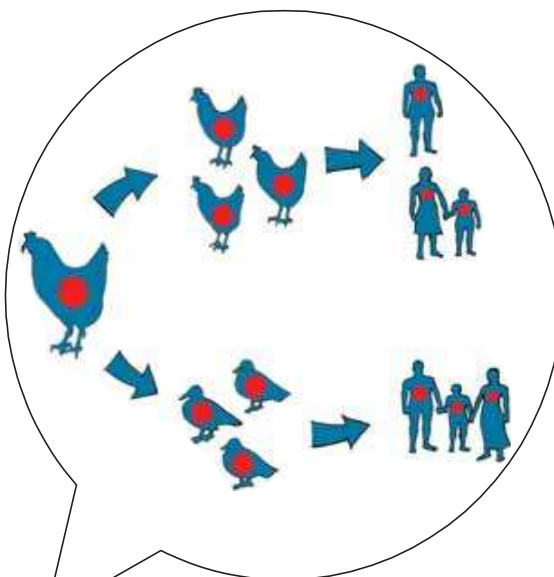
ĐIỀU CẦN GHI NHỚ

Thông tin đúng đắn và mới nhất sẽ bảo vệ bạn, gia đình và nguồn thu nhập của bạn.

Hình 1.1 Nông dân cần cập nhật thông tin chính xác về Cúm Gia Cầm để bảo vệ sức khỏe và nguồn thu nhập. Chú ý xem tin tức trên TV và radio. Chia sẻ thông tin với hàng xóm.

Thông tin cơ bản về Cúm Gia Cầm
Cúm gia cầm là một loại bệnh của các loài chim do virus gây ra. Tuy vậy, virus có thể lây nhiễm cho người nếu như họ tiếp xúc quá gần gia cầm bị nhiễm hoặc phân, xác chết, dịch cơ thể của chúng. Một số loài chim bị nhiễm có thể trông khỏe mạnh nhưng vẫn lây nhiễm cho người và các loài chim khác. Giảm thiểu tiếp xúc với gia cầm. Tuyệt đối không chạm vào gia cầm chết hoặc bệnh. Tham khảo cán bộ nông nghiệp, thú y, y tế để biết thêm thông tin.

Hình 1.2 Hỏi ý kiến cán bộ nông nghiệp, thú y hoặc y tế tại địa phương nếu bạn có bất cứ thắc mắc hoặc nghi ngờ.

ĐIỂM KIỂM ĐỊNH SỐ 2

Quản lý gia cầm an toàn

LỢI ÍCH CHO NÔNG DÂN/NGƯỜI CHĂN NUÔI

Có nhiều biện pháp thực tiễn, ít tốn kém để làm giảm nguy cơ cúm gia cầm cho nông dân/người chăn nuôi. Càng ngày càng nhiều nông dân/người chăn nuôi sử dụng các biện pháp an toàn sinh học như làm hàng rào che chắn hoặc thiết kế khu vực biệt lập để giảm nguy cơ gia cầm bị phơi nhiễm. Nguồn thu nhập và gia cầm sẽ được bảo vệ tốt hơn bằng các biện pháp sinh học này. Những nỗ lực trên nhằm thiết lập các biện pháp an toàn trong quản lý đàn gia cầm và cũng sẽ giúp ích cho lán giềng.

Nông dân/người chăn nuôi ngày càng áp dụng các biện pháp vệ sinh cá nhân tốt hơn chẳng hạn rửa tay thật kỹ hoặc sử dụng dụng cụ bảo hộ khi xử lý gia cầm bệnh hoặc chết. Bạn có thể bảo vệ tốt hơn cho bản thân, gia đình khi thực hiện biện pháp an toàn này để xử lý gia cầm (Ví dụ Các biện pháp vệ sinh cá nhân tốt hơn, việc sử dụng trang thiết bị bảo hộ...).

CÁCH CẢI THIẾN

1. Sử dụng khẩu trang và găng tay khi xử lý gia cầm. Rửa tay (lòng bàn tay, ngón tay, cổ tay, lưng bàn tay) với xà phòng thật kỹ sau khi xử lý gia cầm (Hình 2.1).
2. Lập kế hoạch và sử dụng các biện pháp an toàn sinh học cơ bản như bao quanh chuồng gia cầm trong khu vực cách ly bằng hàng rào và lưới (Hình 2.2). Trang bị chậu rửa chân có chất khử nhiễm ở tất cả lối vào để giảm nguy cơ lây nhiễm từ gia cầm khác.
3. Biết được các dấu hiệu ban đầu và triệu chứng gia cầm nhiễm bệnh. Đừng chạm vào gia cầm nhiễm bệnh mà không mang găng tay và khẩu trang. Tham khảo “ĐIỂM KIỂM ĐỊNH SỐ 5”.
4. Thường xuyên dọn dẹp và tẩy uế chuồng trại, dụng cụ.

BIỆN PHÁP THÚC ĐẨY SỰ HỢP TÁC

1. Khuyến khích mọi người thường xuyên đến các tổ chức xã hội (nhà thông tin, quán cà phê...) để tìm hiểu thông tin mới

nhất về cúm gia cầm. Học tập các điển hình tốt chẳng hạn như giữ gia cầm trong khu vực cách ly bằng các phương pháp sinh học, thường xuyên lau chùi, tẩy uế chuồng trại, dụng cụ và thực hiện vệ sinh cá nhân.

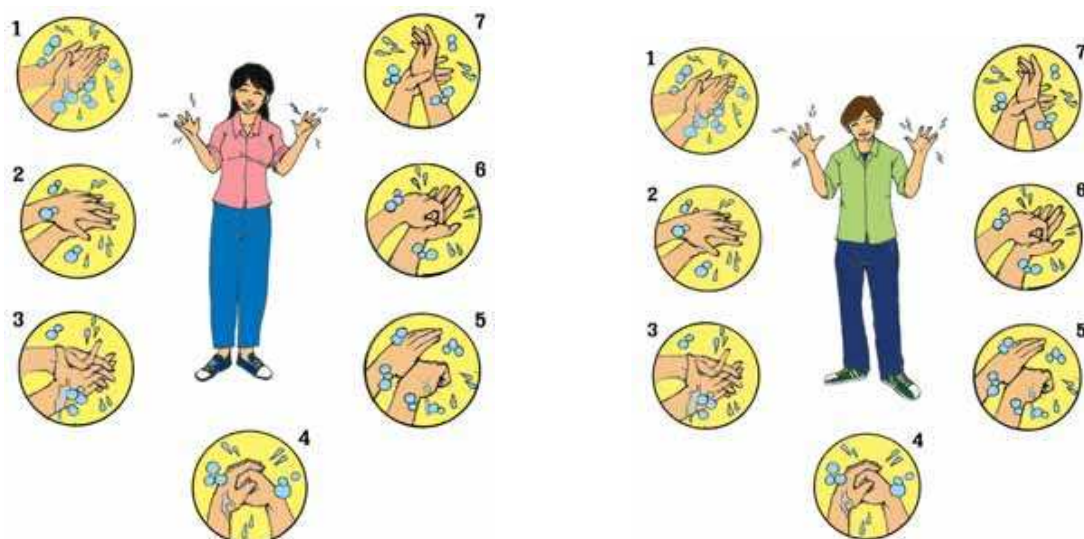
2. Giới thiệu những giải pháp tốt của bạn với nông dân và người chăn nuôi khác. Giúp đỡ các nông dân có ít cải tiến. Điều quan trọng là tăng cường mức độ bảo vệ trong cùng thôn xóm và cộng đồng để đảm bảo việc phòng chống cúm gia cầm đạt hiệu quả.

MỘT VÀI GỢI Ý

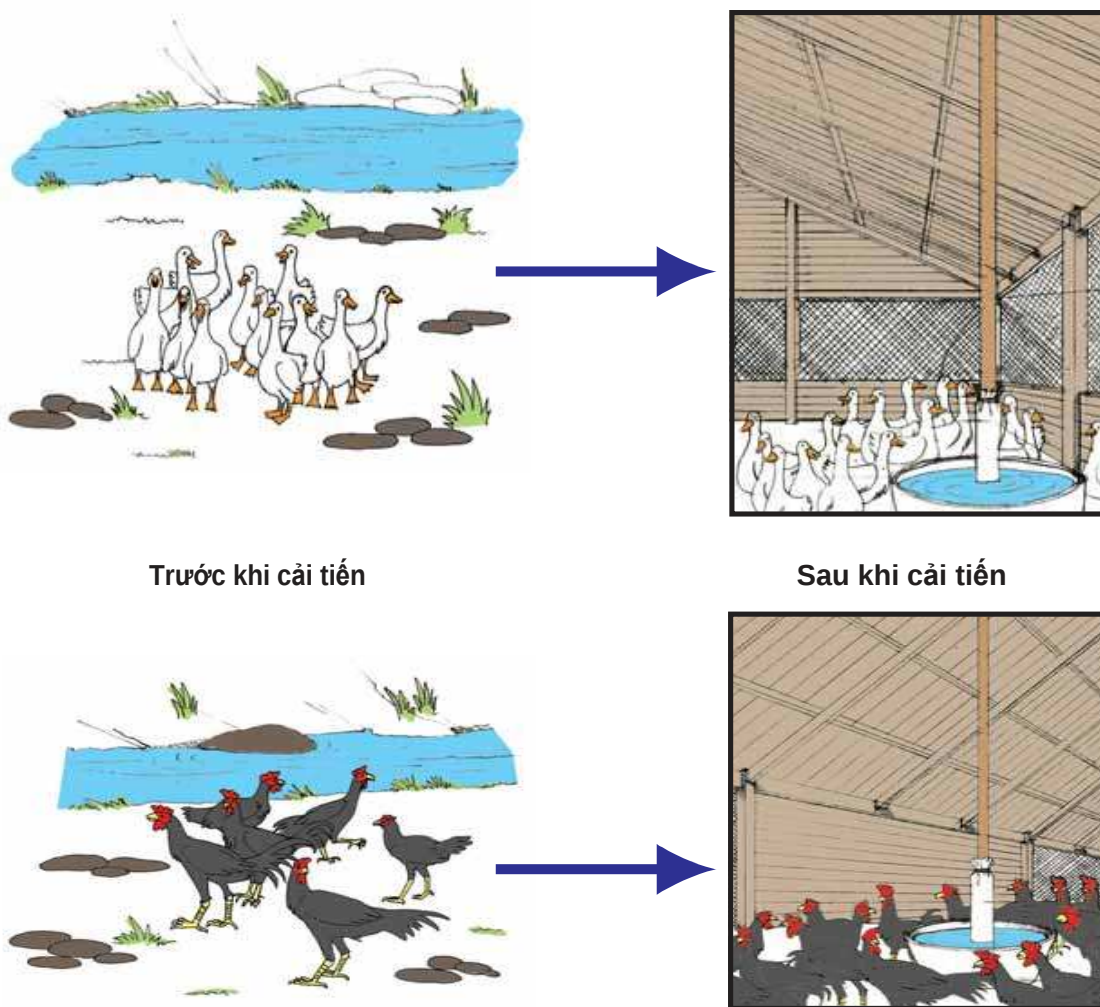
1. Đảm bảo trẻ em không tiếp xúc với gia cầm bệnh hoặc chết và không nhặt lông gia cầm. Trẻ thường chơi với gà, vịt sẽ có nguy cơ nhiễm bệnh cao.
2. Dạy cho trẻ và thành viên trong gia đình biện pháp để bảo đảm thực hành vệ sinh cá nhân như rửa tay và sử dụng các dụng cụ bảo hộ.
3. Chỉ mua gia cầm tại những nơi được kiểm định, cấp phép và không mua ở những nơi không rõ nguồn gốc.
4. Dụng cụ bảo hộ phải giữ hợp vệ sinh. Khẩu trang và găng tay loại dùng một lần phải được vứt bỏ sau mỗi lần sử dụng, không sử dụng lại.
5. Khi phát hiện gia cầm bệnh hoặc chết, đừng chạm vào chúng. Liên hệ ngay với các cơ quan y tế, nông nghiệp, thú y.
6. Ngăn ngừa việc lây truyền bệnh bằng cách dùng khăn giấy che mũi, miệng khi ho hoặc hắt hơi. Đảm bảo khăn đã sử dụng được bỏ đi đúng cách.
7. Tắm gội và thay trang phục sạch trước khi vào nông trại của bạn, đặc biệt sau khi thăm nông trại nhiễm bệnh. Bạn sẽ không lây truyền bệnh cho gia cầm của mình.

ĐIỀU CẦN GHI NHỚ

Nông dân/người chăn nuôi có thể tăng cường việc quản lý gia cầm an toàn bằng các giải pháp thực tế, ít tốn kém.

Hình 2.1 Rửa tay với xà phòng sau khi xử lý gia cầm. Kỳ cọ sạch lòng bàn tay, ngón tay, cổ tay và lưng bàn tay.

Hình 2.2 Sử dụng các biện pháp an toàn sinh học để giảm nguy cơ nhiễm cúm.

ĐIỂM KIỂM ĐỊNH SỐ 3

Sử dụng các biện pháp an toàn trong giết mổ gia cầm

LỢI ÍCH CHO NÔNG DÂN/NGƯỜI CHĂN NUÔI

Giết mổ gia cầm an toàn là yếu tố quan trọng trong việc bảo vệ nông dân/người chăn nuôi và gia đình họ khỏi nhiễm cúm. Trong việc giết mổ, nông dân/người chăn nuôi phải tiếp xúc gần với gia cầm; vì vậy, họ cần phải giảm thiểu nguy cơ lây nhiễm.

Bạn có thể giảm nguy cơ lây nhiễm bằng các biện pháp thực tiễn, ít tốn kém bao gồm việc bắt gia cầm an toàn, sử dụng dụng cụ bảo hộ, duy trì phương tiện giết mổ gia cầm hợp vệ sinh và quản lý chất thải đúng cách. Người ta khuyến khích nông dân/người chăn nuôi nên hợp tác với hàng xóm để tăng cường những biện pháp thực tiễn này.

CÁCH CẢI THIỆN

1. Thiết kế khu vực riêng để giết mổ và xẻ thịt gia cầm, rào chắn khu vực giết mổ để tránh súc vật, chim hoang và côn trùng xâm nhập. Không sử dụng khu vực này cho mục đích khác.
2. Quan sát gà, vịt cẩn thận trước khi bắt chúng. Tránh chạm vào chúng nếu nghi ngờ có dấu hiệu cúm (Xem hình 5.1 ở điểm kiểm 5). Không giết mổ hoặc mua, bán gia cầm bệnh. Loại bỏ ngay các gia cầm bệnh theo phương pháp hợp vệ sinh.
3. Mang dụng cụ bảo hộ như khẩu trang, găng tay cao su, giày ủng, tạp dề để tránh tiếp xúc trực tiếp với gia cầm (Hình 3.2). Các dụng cụ này sẽ hạn chế việc bạn tiếp xúc với máu, chất dịch cơ thể và các bộ phận khác của gia cầm.
4. Rửa tay thật kỹ với xà phòng. Kỳ cọ lòng bàn tay, ngón tay, lưng bàn tay.
5. Trong khi giết mổ, ngăn ngừa thịt gia cầm bị nhiễm với chất thải của nó, đặc biệt là chất thải từ ruột.
6. Thường xuyên rửa tay, khử khuẩn dụng cụ và khu vực giết mổ.
7. Dùng chất liệu không thấm nước cho vách tường và nền nhà để dễ dàng lau chùi và

khử khuẩn.

BIỆN PHÁP THúc Đẩy SỰ HỢP TÁC

Tới thăm những người láng giềng có các điển hình tốt, quan sát cách họ giết mổ và chuẩn bị làm thịt. Học cách họ làm thế nào để tránh phơi nhiễm với cúm gia cầm. Tiếp nhận sự tư vấn và hướng dẫn của cán bộ nông nghiệp, thú y về cách giết mổ gia cầm an toàn. Thảo luận với hàng xóm về biện pháp để hạn chế tiếp xúc trực tiếp với gia cầm nhằm giảm nguy cơ mắc bệnh. Học tập các điển hình tốt của hàng xóm, chẳng hạn như việc sử dụng các dụng cụ phòng hộ cá nhân, tách riêng khu giết mổ, các cách rửa tay hiệu quả.

MỘT VÀI GỢI Ý

1. Bắt và giết mổ gà vịt thật khéo để giảm thiểu phát tán lông, máu, dịch cơ thể của chúng v.v...
2. Không để trẻ em hoặc người thiếu kinh nghiệm bắt gà vịt.
3. Nơi giết mổ nên thoáng khí và đủ sáng, mở cửa sổ, chọn nơi sáng sủa.
4. Khẩu trang dùng một lần cần loại bỏ sau khi sử dụng. Nếu là khẩu trang dùng được nhiều lần, nên giặt và khử khuẩn sau khi dùng.
5. Giặt rửa và khử khuẩn găng tay cao su, ủng và tạp dề sau mỗi lần sử dụng. Tránh giặt rửa chung với quần áo.
6. Chuẩn bị thùng chứa đặc biệt để thu gom và xử lý chất thải gia cầm theo phương pháp hợp vệ sinh (Xem ĐIỂM KIỂM 4).
7. Thường xuyên lau chùi tẩy uế khu vực giết mổ và dụng cụ. cất giữ các dụng cụ này tránh xa các loài gặm nhấm và gián.

ĐIỀU CẦN GHI NHỚ

Giảm tiếp xúc trực tiếp với gia cầm càng nhiều càng tốt.

Hình 3.1 Đeo khẩu trang, giày ủng, tạp dề khi giết mổ và xẻ thịt gia cầm. Sử dụng nơi riêng biệt cho công việc này. Không dùng nơi này cho các mục đích khác.

Hình 3.2 Đeo khẩu trang đúng cách. Tránh chạm vào bên trong khẩu trang. Khẩu trang nên khít với khuôn mặt và không có khe hở giữa mặt và khẩu trang. Trong hoạt động giết mổ hàng ngày, khẩu trang ngoại khoa (trái) hay khẩu trang vải đều có thể dùng được. Nếu bạn cần xử lý gia cầm bệnh hoặc nghi ngờ nhiễm, bạn phải mang khẩu trang hô hấp N95 (phải).

ĐIỂM KIỂM ĐỊNH SỐ 4

Thực hiện các phương thức tiêu hủy gia cầm và xử lý chất thải hợp vệ sinh

LỢI ÍCH CHO NÔNG DÂN/NGƯỜI CHĂN NUÔI

Nguồn lây nhiễm cúm có thể là chất thải gia cầm bệnh như lông, xác, chất dịch, phân và đất ô nhiễm chứa virus cúm. Người chăn nuôi, gia đình và khách hàng phải tránh tiếp xúc trực tiếp với chất thải gia cầm. Chuồng gia cầm và các phương tiện như nước, thùng chứa thức ăn cần phải rửa sạch và sát trùng định kỳ.

Việc thực hiện các phương thức tiêu hủy gia cầm hợp vệ sinh và xử lý chất thải có thể làm giảm đáng kể nguy cơ nhiễm cúm cho người chăn nuôi, gia đình và khách hàng của họ. Có nhiều cách thực tiễn để tiêu hủy gia cầm và xử lý chất thải qua việc áp dụng các biện pháp ít tốn kém.

CÁCH CẢI THIỆN

1. Đeo khẩu trang đúng cách (Hình 3.2.) mỗi khi thu gom chất thải gia cầm. Dùng găng tay và giày ủng để tự bảo vệ.
2. Chuẩn bị thùng chứa đặc biệt để thu gom chất thải gia cầm. Đặt túi nhựa bên trong để dễ dàng tiêu hủy chất thải thu gom được.
3. Đốt hoặc chôn chất thải thu gom được. Nếu chôn, cần chôn ở khu vực riêng biệt, đào hố sâu tối thiểu 50cm và đốt túi chứa chất thải. Phun chất sát trùng lên chất thải trước khi chôn và phun lần nữa lên hố sau khi chôn. Vị trí chôn cần được rào chắn để ngăn súc vật ăn xác thối xâm nhập. Khuyến gia đình và những người khác không đến gần khu vực này.
4. Đảm bảo khu vực chôn cách xa nguồn nước công cộng.
5. Lau dọn và sát trùng chuồng trại sau khi bán đàn gia cầm và nuôi đàn gia cầm mới (Hình 4.1). Đội nón, đeo găng tay và giày ủng để tự bảo vệ.
6. Người xử lý gia cầm phải thực hiện tốt vệ sinh cá nhân và mang các thiết bị bảo hộ.
7. Thông báo ngay cho nhân viên thú y, y tế

gần nhất khi bạn phát hiện gia cầm bệnh, chết, hoặc nghi là nhiễm cúm. Lắng nghe và làm theo chỉ dẫn của họ. Không cho người và vật ra vào khu vực chăn nuôi. Người tiêu hủy gia cầm cần có trang bị bảo hộ nghiêm ngặt (Hình 4.2). Không vứt gia cầm chết bừa bãi.

BIỆN PHÁP THỨC ĐẨY SỰ HỢP TÁC

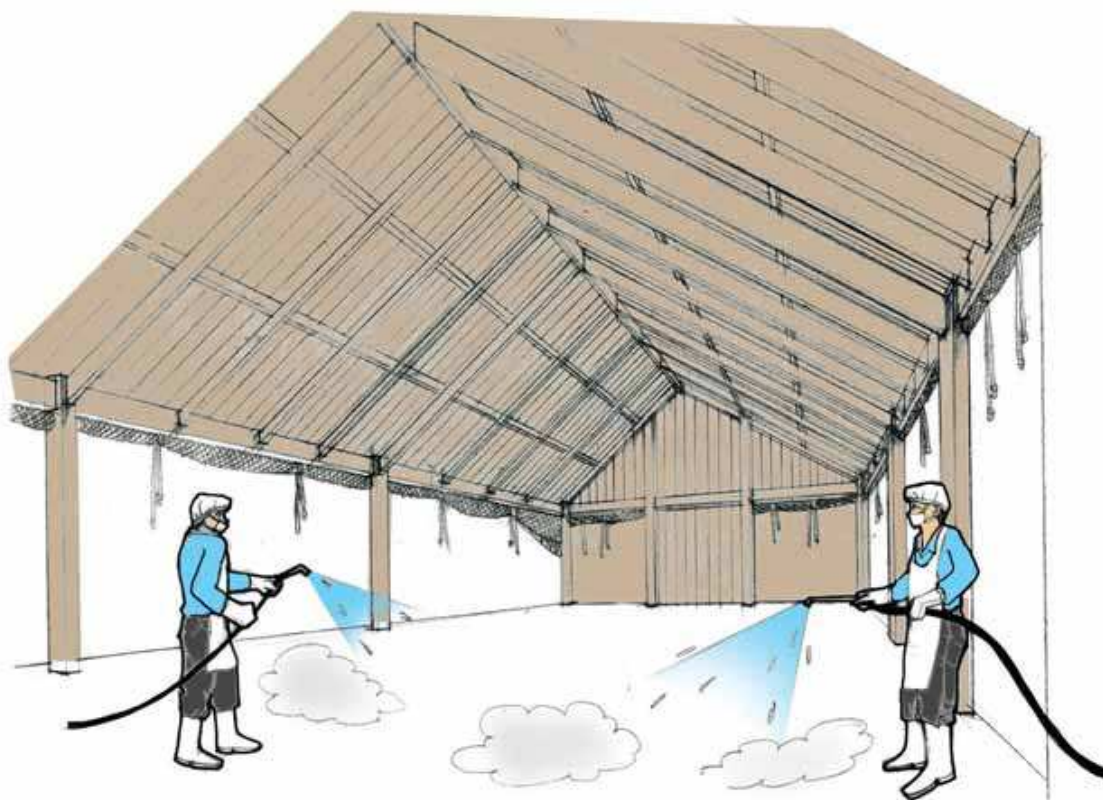
Quan sát nơi làm việc và sắp xếp công việc hợp lý. Chỉ tiếp xúc với chất thải gia cầm khi cần thiết. Thảo luận với gia đình, bà con hàng xóm cách tránh tiếp xúc trực tiếp với chất thải gia cầm. Học các điển hình tốt ở các nông dân khác.

MỘT VÀI GỢI Ý

1. Không để lẫn lộn chất thải gia cầm với chất thải thông thường của gia đình và nông trại.
2. Đặt thùng chứa đặc biệt để thu gom chất thải tại nơi giết mổ gia cầm. Thường xuyên lau chùi và tẩy uế sàn nhà, thùng chứa, dụng cụ, bàn ghế.
3. Chuẩn bị thịt gia cầm cẩn thận khi giết mổ và tránh để thịt bị ô nhiễm với chất thải gia cầm.
4. Mua lò đốt loại lớn để có thể đốt chất thải nhiều hơn nếu bạn có nhiều gà vịt và thường xuyên có lượng chất thải lớn.
5. Thực hành vệ sinh cá nhân tốt, thay trang phục trước và sau khi xử lý gia cầm.
6. Giặt giũ và tẩy uế hàng ngày các dụng cụ bảo hộ dùng để mang, mặc (tạp dề, giày ủng, quần áo, găng tay).

ĐIỀU CẦN GHI NHỚ

Thu gom và tiêu hủy chất thải gia cầm đúng cách. Tham khảo ý kiến cán bộ nông nghiệp hoặc thú y tại địa phương cách thu gom và tiêu hủy chất thải gia cầm.

Hình 4.1 Lau dọn, tẩy uế chuồng trại và vận chuyển chất thải đúng cách sau khi bạn bán gia cầm và trước khi nuôi đàn gia cầm mới. Điều này sẽ bảo vệ đợt gia cầm kế tiếp của bạn khỏi bị nhiễm cúm.

Hình 4.2 Làm theo hướng dẫn của nhân viên nông nghiệp, thú y và y tế khi xử lý gia cầm bị nghi ngờ nhiễm cúm. Dùng túi và thùng chứa đặc biệt để thu gom xác gia cầm chết rồi đốt hoặc chôn chúng. Người xử lý phải đeo khẩu trang hô hấp N95, kính bảo hộ, găng tay, giày ủng và quần áo bảo hộ để ngăn ngừa nhiễm bệnh. Không cho người và vật ra vào khu vực này bằng cách làm hàng rào xung quanh.

ĐIỂM KIỂM ĐỊNH SỐ 5

Thông báo dịch bệnh khẩn cấp

LỢI ÍCH CHO NÔNG DÂN/NGƯỜI CHĂN NUÔI

Thông báo khẩn cấp của bạn về gia cầm bệnh, chết giúp cho cán bộ nông nghiệp, thú y hoặc y tế đối phó nhanh và ngăn ngừa sự lan rộng của cúm gia cầm. Thông báo của bạn có thể giúp ngăn ngừa bệnh cho gia cầm khác tại địa phương và những vùng lân cận. Ngoài ra, các biện pháp phòng ngừa khẩn cấp sẽ tăng cường sự bảo vệ gia đình bạn và những người xung quanh.

Điều quan trọng là phải biết các dấu hiệu và triệu chứng nhiễm cúm của gia cầm. Triệu chứng thường gặp là: yếu, rung, mất đồ, chảy dịch mũi miệng, đốm máu trong mắt, miệng và chân...(Hình 5.1). Nếu bạn và gia đình phát hiện các triệu chứng này của gia cầm, hãy báo ngay cho cán bộ địa phương biết.

CÁCH CẢI THIỆN

1. Biết các dấu hiệu và triệu chứng của gia cầm nhiễm cúm.
2. Quan sát gia cầm cẩn thận hàng ngày. Đừng bỏ qua các dấu hiệu và triệu chứng của bệnh. Nếu gia cầm yếu và kém năng động hoặc mất chúng đổi màu, hãy nhanh chóng báo với nhân viên nông nghiệp, thú y, y tế.
3. Nhanh chóng báo cáo khi có gia cầm nghi ngờ bệnh hoặc chết trong khu vực cho lãnh đạo địa phương, tình nguyện viên, cán bộ nông nghiệp/thú y và/hoặc các cán bộ chính quyền có liên quan khác. Thậm chí khi bạn không chắc có phải cúm hay không, vẫn phải tham khảo ý kiến của họ.
4. Khi bạn hoặc thành viên gia đình sốt cao hoặc có dấu hiệu cảm nặng như ho, sổ mũi, hoặc yếu đi, hãy liên hệ ngay với bác sĩ hoặc cơ sở y tế địa phương.
5. Nếu bệnh nhân tiếp xúc với gia cầm, chim hoang hoặc chất thải, hãy báo ngay với bác sĩ, tình nguyện viên y tế. Các thông tin này sẽ rất hữu ích trong việc chẩn đoán bệnh và sẽ giúp bệnh nhân nhanh chóng tiếp nhận được sự điều trị thích hợp.

BIỆN PHÁP THÚC ĐẨY SỰ HỢP TÁC

Học các dấu hiệu và triệu chứng của bệnh cúm gia cầm cùng với hàng xóm và nông dân khác. Cán bộ nông nghiệp, thú y và y tế địa phương sẽ giúp đỡ bạn. Trước tiên, học hỏi những trường hợp gia cầm hoặc người bị nhiễm bệnh và cách mà mọi người chống lại dịch bệnh tại các khu vực bị ảnh hưởng. Thảo luận cách thúc đẩy việc báo cáo nhanh về dịch bệnh và sự hợp tác giữa nông dân với nhau.

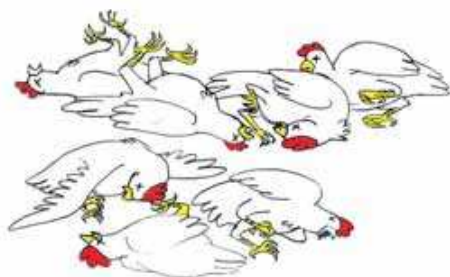
MỘT VÀI GỢI Ý

1. Cần biết những người tình nguyện viên sức khỏe hoặc nhân viên thú y tại địa phương của bạn. Họ sẽ giúp bạn những thông tin cần thiết.
2. Cúm gia cầm không chỉ lây nhiễm cho người nuôi mà còn lây nhiễm cho người mua bán thịt, trứng gia cầm. Giúp cho những người mua bán này biết thông tin về dịch bệnh.
3. Khi bạn bị thiệt hại vì gia cầm nhiễm cúm, bạn có thể được hỗ trợ và giúp đỡ từ chính quyền. Liên hệ với cơ quan chính quyền địa phương. Bạn cũng có thể báo tin này cho những người bạn nông dân bị thua lỗ vì cúm gia cầm.
4. Đừng giết mổ và bán thịt gia cầm bệnh hoặc chết.

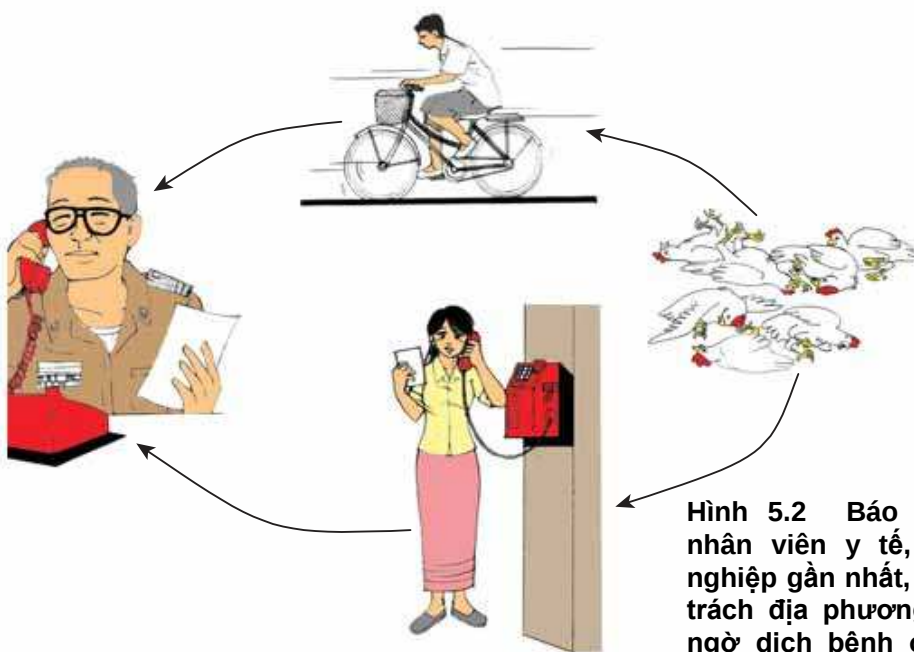
ĐIỀU CẦN GHI NHỚ

Báo cáo ngay và phản ứng nhanh giúp ngăn ngừa sự lan rộng của cúm gia cầm và giảm thiểu nguy cơ.

Gà nhiễm cúm gia cầm có các dấu hiệu sau: Không thể đi hoặc đứng, xù lông, bỏ ăn, khó thở, suy yếu, da đầu và mào xanh tái, phù nề da đầu, mí mắt, mào, chân, tiêu chảy, chảy máu (hầu hết các trường hợp có thể thấy ở chân gia cầm), thỉnh thoảng đẻ trứng, gắng sức khi đẻ trứng.

Hình 5.1 Không đến gần gà bệnh hoặc chết. Khuyến trẻ con tránh xa chúng.

Hình 5.2 Báo cáo ngay cho nhân viên y tế, thú y, nông nghiệp gần nhất, hoặc nhà chức trách địa phương khi bạn nghi ngờ dịch bệnh ở gà, vịt, hoặc các loài chim khác kể cả chim hoang.

Hình 5.3 Học hỏi dấu hiệu và triệu chứng ban đầu của các trường hợp cúm gia cầm ở người.

Phụ lục 1 Nguồn thông tin

Avian Influenza Control Centre
Bureau of Disease Control and Veterinary
Services
Department of Livestock Development
Ministry of Agriculture and Cooperatives
69/1 Phayathai Road, Rachathevi
Bangkok 10400
Tel: 02 653 4444
Fax: 02 653 4862 / 653 4929
E-mail: dcontrol@dld.go.th
Website: <http://www.dld.go.th/dcontrol/>
Bureau of Emerging Infectious Diseases
Department of Disease Control
Ministry of Public Health
Floor 4, Building 8, Tiwanond Road
Nonthaburi Province 11000
Tel: 02 590 3157-9
Website: <http://beid.ddc.moph.go.th/th/index.php>

Food and Agriculture Organization of the
United Nations (FAO)
Regional Office for Asia and the Pacific (RAP)
Maliwan Mansion
Phra Atit Road
Bangkok 10200
Tel: 02 697 4000
Fax: 02 697 4445
Website (RAP): <http://www.fao.org/world/regional/rap>

Ministry of Labour Mitmaitree Road, Dindaeng
Bangkok 10400
Tel: 02 232 1421-2
Website: <http://www.mol.go.th>

Office of the World Health Organization
(WHO) Representative to Thailand c/o
Ministry of Public Health Tiwanond Road,
Muang Nonthaburi 11000
Tel: 02 590 1524
Website: <http://w3.whothai.org/en/index.htm>
United Nations System Influenza Coordination
(UNSIC)
Asia-Pacific Regional Hub
UN OCHA Regional Office for Asia and the
Pacific
Executive Suite, 2nd Floor, UNCC Building
Rajdamnern Nok Avenue
Bangkok 10200
Tel: 02 288 1234
Website: <http://www.influenza.undg.org>,
<http://un-influenza.org>

World Organisation for Animal Health OIE Sub-
Regional Coordination Unit for South-East
Asia
c/o Department of Livestock Development
Ministry of Agriculture & Cooperatives
69/1 Phayathai Road, Rachathevi
Bangkok 10400
Tel: 02 653 4864
Website: http://www.oie.int/eng/en_index.htm

Bảo vệ Sức khỏe và Công việc của bạn trước dịch cúm gia cầm Cầm nang hành động cho nông dân và người chăn nuôi gia cầm

Sự bùng nổ của dịch cúm gia cầm và diễn biến liên tục của các trường hợp lây nhiễm khiến cả thế giới phải quan tâm. Cầm nang đào tạo này được phát triển nhằm đẩy mạnh việc thực hành an toàn. Đây là cuốn cầm nang thiết thực và thân thiện cho người sử dụng, trong đó cung cấp một Bản kiểm định hành động với nhiều cách dự phòng khác nhau bao gồm cả lời giải thích và hình ảnh minh họa. Phương pháp đào tạo cùng tham gia độc đáo của ILO, Chương trình Phát triển tình làng nghĩa xóm để cải thiện điều kiện làm việc (WIND), Cải thiện điều kiện làm việc tại các xí nghiệp nhỏ (WISE), được dùng để nâng cao sự hiểu biết và khuyến khích những hành động cải thiện của nông dân và người chăn nuôi gia cầm.

Thông tin liên hệ:

ILO Văn phòng Tiểu vùng Đông Á
Tòa nhà Liên Hiệp Quốc, Tầng 10
Rajdamnern Nok Avenue
Bangkok 10200, Thailand
Tel: +662 288 1234
Fax: +662 288 3058
Email: bangkok@ilo.org
www.ilo.org/asia

